

POWIAT BIELSKI

PRZEWODNIK

o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej,
pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla
osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie
bielskim

Starostwo Powiatowe w Bielsku-Białej, Wydział Zdrowia
wydanie siódme, sierpień 2023 rok

Szanowni Państwo,

mam przyjemność **po raz siódmy** przekazać w Państwa ręce zaktualizowany Przewodnik informujący o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim.

Publikacja ta adresowana jest do osób z doświadczeniem choroby psychicznej, jak również dla osób szukających informacji w celu pomocy osobom bliskim, rodzinie i znajomym.

Przewlekły stres, brak czasu, presja by być „naj”, przewlekłe zmęczenie, brak umiejętności słuchania, dążenie do ideału itp. przyczynia się do tego, że coraz częściej ucieczką staje się świat wirtualny. Dla wielu Internet, w szczególności młodych ludzi to bezpieczna przystań, która daje pozorne ukojenie a spędzanie czasu „online” stanowi formę ucieczki od rzeczywistości i uwolnienia się od problemów życia codziennego.

Zauważając bijące na alarm statystyki dotyczące kondycji zdrowia psychicznego w szczególności dzieci i młodzieży Przewodnik po raz kolejny został uzupełniony o artykuł pt. „**Świat online**”, **brak akceptacji siebie, presja rówieśnicza jako jedne z głównych przyczyn kryzysu psychicznego u dzieci i młodzieży**. Został on napisany przez pedagoga, absolwentkę Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Warszawie, trenera psychoedukacji i socjoterapii, międzynarodowego Coacha ICF, mediatorkę sądową, trenerkę prowadzącą procesy rozwojowe dla osób indywidualnych i biznesu. Z jego treści najważniejsza wskazówka, **bądźmy blisko naszego dziecka**, a przynajmniej kiedy najbardziej potrzebuje naszej obecności; **bądźmy obok**, ponieważ jest ono dla nas kimś wyjątkowym i najważniejszym.

Przewodnik ma na celu przysłużyć się działaniom realizowanym w zakresie poprawy zdrowia psychicznego oraz zaprezentowanie w sposób przejrzysty informacji na temat dostępnych form i zakresu pomocy wraz z danymi teleadresowymi placówek oraz instytucji działających w systemie pomocy społecznej na terenie Powiatu Bielskiego i Miasta Bielsko-Biała.

Mając na uwadze trafność niniejszej publikacji, zachęcam Państwa do lektury, dzielenia się sugestiami i oczekiwaniami wobec kolejnych aktualizacji, poprzez przekazywanie informacji na adres zdrowie1@powiat.bielsko.pl .

STAROSTA

Andrzej Pionka

„ŚWIAT ONLINE”, BRAK AKCEPTACJI SIEBIE, PRESJA RÓWIEŚNICZA JAKO JEDNE Z GŁÓWNYCH PRZYCZYŃ KRYZYSU PSYCHICZNEGO U DZIECI I MŁODZIEŻY

Od dłuższego czasu, z różnych źródeł docierają do nas informacje o pogłębiającym się kryzysie psychicznym dzieci i młodzieży. Potwierdzają to zarówno przeprowadzane w tej grupie wiekowej badania, jak i doniesienia specjalistów. Słyszymy, że szpitale psychiatryczne są przepełnione, a na wizytę u specjalisty z zakresu zdrowia psychicznego czeka się miesiącami.

Hipotez dotyczących przyczyn takiego stanu rzeczy jest bardzo dużo. W ostatnich latach podkreślano ogromny wpływ pandemii i izolacji na doświadczanie kryzysów psychicznych dzieci i młodzieży. Jednak w większości przypadków pandemia uwypukliła tylko to, co działo się od wielu lat. Rozsądnym wydaje się założenie, że nie ma jednego czynnika wpływającego na pogarszanie się stanu zdrowia psychicznego, a wynika ono z wielu nawarstwiających się przyczyn. Wśród nich często podkreśla się zagrożenia związane ze „światem online”.

Życie w sieci

Okres dorastania to burzliwy czas. Często trudny zarówno dla młodego człowieka, jak i jego rodziców. To moment, kiedy nastolatek odkrywa swoje pragnienia, własną tożsamość, przesuwa granice sprawdzając swoje możliwości. Towarzyszą temu silne emocje, które bardzo szybko zmieniają się w zależności od sytuacji. Jest to moment, kiedy już nie rodzic, a grupa rówieśnicza staje się najistotniejszym punktem odniesienia. Dla nastolatka znajomi stają się swego rodzaju lustrem, w którym może się przejrzeć i sprawdzić kim jest i kim chce się stać. W reakcjach innych szuka aprobaty, akceptacji, poczucia, że jest ważny. Ma bardzo silną potrzebę przynależności, a jedną z jego największych obaw jest odrzucenie przez grupę. Takie wykluczenie, odseparowanie od rówieśników coraz częściej nazywane jest śmiercią społeczną.

Młodzi ludzie często idealizują swoje relacje rówieśnicze, angażując w nie silne uczucia. Tak było zawsze i jest to związane z danym okresem rozwojowym i zmianami, które wówczas zachodzą w życiu nastolatka. Jednak należy pamiętać, że zmieniła się rzeczywistość, w której żyjemy. Duża część życia towarzyskiego młodych ludzi przeniosła się do sieci. W świecie mediów społecznościowych liczy się głównie to, jak się pokazujesz, jaką kreację swojego życia tworzysz. Ludzie przedstawiają tam swoje życie w takim świetle, w jakim sami chcieliby je widzieć. Dobierają udostępniane informacje w taki sposób, aby w oczach odbiorców stać się atrakcyjnymi, podziwianymi. Na portalach wszyscy są ładniejsi, poranna kawa jest lepsza, przyjaciele idealni, a ćwiczenia na siłowni nie sprawiają najmniejszego problemu. W sieci uśmiechamy się nawet, gdy w rzeczywistości wszystko nas przytłacza.

Szukanie akceptacji

Z mediów społecznościowych korzystają coraz młodsze dzieci, często wchodząc w tę grę bezrefleksyjnie. Obserwując idealne życie celebrytów, influencerów, bliższych i dalszych znajomych, nie biorą poprawki na to, że oni również kreują swoją wirtualną

rzeczywistość. Porównują siebie i swoje życie z tym, co obserwują w sieci i niejednokrotnie, bezskutecznie próbują dorównać tej fikcji. Niepowodzenia wpływają na ich samoocenę i poczucie sprawczości.

Współcześnie młodym ludziom często nie wystarcza już zainteresowanie najbliższych przyjaciół i znajomych. Pojawia się potrzeba potwierdzenia swojej atrakcyjności u szerokiej grupy osób, często również tych, których nie znają w rzeczywistości. Czekają na ilość lajków i komentarzy. Na bazie tych reakcji budują swoją samoocenę. Szybkie i liczne reakcje oraz komplementy sprawiają, że poczucie własnej wartości wzrasta. Jest to jednak chwilowy efekt, dający krótkotrwałe pobudzenie. Satysfakcja szybko wygasa i pojawia się potrzeba ponownego potwierdzenia swojej atrakcyjności. Pogłębia się pragnienie otrzymywania kolejnych „wirtualnych głasków”. Jeśli tym razem publikowane treści nie wywołają tak pozytywnych reakcji pojawia się spadek nastroju, a samoocena spada – emocjonalny roller-coaster.

Należy pamiętać, że znajomości w sieci pozbawione są kluczowego wymiaru, a więc fizycznej obecności. W pewnym momencie, pomimo dziesiątek wirtualnych znajomości, pojawia się nieznośna pustka. Młody człowiek doświadcza samotności, często nie mając świadomości co jest tego przyczyną.

Cyberbullying i presja rówieśnicza

Niebezpiecznym zjawiskiem związanym z życiem w sieci jest cyberbullying, a więc przemoc rówieśnicza z wykorzystaniem Internetu. Ten rodzaj dręczenia odbywa się online w obszarze komunikatorów, portali społecznościowych, forów i grup, na których publikowane są krzywdzące treści. Taka forma hejtu szybko się rozprzestrzenia i potrafi być bardziej bolesna, ponieważ w sieci sprawcy czują się anonimowi. Dodatkowo nie mają bezpośredniego kontaktu z krzywdzoną osobą, a z tylko z jej reprezentacją. To ułatwia dręczącym racjonalizowanie swoich działań i przesuwanie granic.

Cyberbullying może przybrać różne formy: pośrednią, kiedy w przestrzeni internetowej zamieszczane są krzywdzące informacje, zdjęcia, materiały, memy, dotyczące ofiary oraz bezpośrednią, gdy sprawcy komunikują się z ofiarą za pośrednictwem przesyłanych wiadomości tekstowych, głosowych czy graficznych. Często formą dręczenia jest również wykluczenie z grup rówieśniczych np. grupy klasowej. W cyberbullyingu należy zwrócić uwagę na fakt, że jednokrotne działanie w sieci może mieć długofalowe następstwa.

Obserwatorzy tych działań często nie reagują na przemoc z różnych powodów. Często sami boją się odrzucenia i wykluczenia z grupy. Pod presją rówieśników przysmykają oczy udając, że ich to nie dotyczy lub chcąc wzmocnić swoją pozycję w grupie przyłączają się do gnębienia kolegi czy koleżanki.

Ta forma przemocy jest bardzo trudna do zauważenia przez dorosłych. Dlatego osoby doświadczające tego rodzaju nękania często pozostawione są same sobie, przez długi okres czasu narażone na ogromny stres, który może doprowadzić do znacznego pogorszenia zdrowia psychicznego, wystąpienia stanów depresyjnych, lękowych, a nawet myśli samobójczych.

Jak wspierać swoje dziecko?

Słuchając o zagrożeniach w sieci mamy ochotę odciąć nasze dzieci od wirtualnego świata. Jednak jest to integralna część współczesnej rzeczywistości, dająca ogromne możliwości. Nie chodzi więc o to, aby ograniczyć dzieciom korzystanie z dostępnych udogodnień, jakie niesie za sobą rozwój nowych technologii. Należy raczej nauczyć je świadomego i bezpiecznego korzystania z Internetu.

Żyjemy szybciej, zachłannie, biegamy za dobrami materialnymi, nie mając czasu na kontakt z drugim człowiekiem. Często nie zauważamy świata, który nas otacza oraz tego, że ktoś, kto jest dla nas najważniejszy, **nasze dziecko, potrzebuje naszej obecności.**

Rodzina jest pierwszym i elementarnym źródłem kompetencji społecznych. Bliskość rodzica, uważność, dostępność emocjonalna pozwala na zrównoważony rozwój. Dziecko, które ma zapewnione poczucie bezpieczeństwa uczy się samodzielności i rozwiązywania problemów. Wzrasta jego poczucie sprawczości i kształtuje się stabilna samoocena, która pomaga budować odporność psychiczną.

Bądźmy więc otwarci na relacje ze swoim dzieckiem, poznawajmy je wciąż na nowo. Bądźmy czujni i dostrzegajmy subtelne zmiany w zachowaniu. Kiedy chce się z nami podzielić czymś ważnym, dajmy mu naszą pełną obecność. Odłóżmy komputer i smartfon, wyłączmy telewizor i skupmy się w pełni na jego przeżyciach. Zamiast doradzać i „wiedzieć lepiej”, postarajmy się zrozumieć punkt widzenia naszego dziecka, jego emocje, obawy. Pomóżmy szukać rozwiązań, zamiast narzucać swoje pomysły. **Bądźmy obok. Zawsze.**

Iwona Marek

Pedagog, Trener Psychoedukacji
i socjoterapii, międzynarodowy Coach ICF

Spis treści

I. WSTĘP.....	8
II. OPIEKA ZDROWOTNA	8
III. POMOC SPOŁECZNA	18
IV. ORZEKANIE O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	23
V. ORZEKANIE O NIEZDOLNOŚCI DO PRACY	26
VI. PORADNICTWO PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE.....	30
VII. PORADNICTWO ZAWODOWE I AKTYWIZACJA ZAWODOWA	32

I. WSTĘP

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz.U.2022r. poz. 2123) uznaje, iż:

„...zdrowie psychiczne jest fundamentalnym dobrem osobistym człowieka, a ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi należy do obowiązków państwa...”

Jest, więc integralnym i niezwykle istotnym elementem zdrowia, co więcej nie ma zdrowia bez zdrowia psychicznego. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) **zdrowie jest to stan dobrego samopoczucia fizycznego, psychicznego, społecznego i duchowego, a nie tylko brak choroby lub niepełnosprawności**. Tak szeroko rozumiane zdrowie jest wartością, dzięki której zarówno jednostka jak i grupa może realizować swe aspiracje i potrzebę osiągnięcia satysfakcji, zmieniać środowisko oraz się z nim integrować.

W Polsce cele, zadania i działania na rzecz ochrony zdrowia psychicznego sformułowane zostały w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego, a mianowicie:

- 1) ochronę zdrowia psychicznego zapewniają **organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane**,
- 2) w działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

Ochrona zdrowia psychicznego obejmuje realizację zadań dotyczących w szczególności:

- promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym,
- zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy, niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
- kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji.

Niniejszy Przewodnik ma za zadanie podniesienie świadomości i wrażliwości wśród mieszkańców Powiatu na problemy osób z zaburzeniami psychicznymi. Jego celem jest usystematyzowanie najistotniejszych, pomocnych informacji niezbędnych do poprawy funkcjonowania w życiu codziennym osób cierpiących na zaburzenia psychiczne oraz ich rodzin. Jednocześnie publikacja przybliży kwestie dotyczące ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, w tym osobom z zaburzeniami psychicznymi wraz z wykazem instytucji z terenu Powiatu Bielskiego, co powinno ułatwić drogę dla osób szukających instytucji, do których można zwrócić się o pomoc.

II. OPIEKA ZDROWOTNA

Opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami psychicznymi, zaburzeniami zachowania, uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych spoczywa przede wszystkim na placówkach psychiatrycznej opieki zdrowotnej – w formie świadczeń ambulatoryjnych, dziennych, stacjonarnych i opieki środowiskowej (domowej). Aby uzyskać pomoc lekarza psychiatry należy zwrócić się do poradni zdrowia psychicznego lub w sytuacjach nagłych do Punktów Zgłoszeniowo – Koordynacyjnych (PZK) albo na Izbę Przyjęć. Wizyta taka **nie wymaga skierowania od lekarza**. Pomoc mogą uzyskać także rodziny takich osób, zgłaszając się np. do Punktu Zgłoszeniowo Koordynacyjnego w Centrum Zdrowia Psychicznego. Ponadto opiekę nad osobami z zaburzeniami psychicznymi pełnią również w określonym zakresie placówki podstawowej opieki zdrowotnej i poradnie specjalistyczne.

Punkty Zgłoszeniowo-Koordynacyjne w Centrum Zdrowia Psychicznego są czynne od poniedziałku do piątku w godz. 8-18. Wystarczy przyjść lub zatelefonować, by dostać poradę oraz dowiedzieć się, jaka pomoc jest dostępna i potrzebna w danym przypadku. Nie trzeba zapowiadać swojego przyjścia ani rejestrować się wcześniej. Można przyjść ze swoim problemem lub przyprowadzić osobę bliską, której stan jest niepokojący. Specjalista opracuje plan leczenia, a jeśli przypadek zostanie uznany za pilny leczenie rozpocznie się nie później niż 72 godziny od konsultacji w punkcie zgłoszeniowo koordynacyjnym. Może się okazać, że będą potrzebne regularne konsultacje z psychiatrą, terapia prowadzona przez psychologa – indywidualna lub grupowa, leczenie w trybie dziennym, wizyty domowe pielęgniarki środowiskowej, wsparcie od asystenta zdrowienia, osoby po kryzysie psychicznym, która po odpowiednim przeszkoleniu służy pomocą osobom, którzy w kryzysie trwają i ich bliskim. Terapia i leczenie nie musi odbywać się w tym samym miejscu, w którym jest punkt zgłoszeniowo-koordynacyjny.

Punkt nr 1 znajduje się przy
Poradni Zdrowia Psychicznego

ul. Olszówka 102
43-309 Bielsko-Biała
tel. 33 811 84 12,
tel. 602 391 719

pzk.olszowka@psychiatria.bielsko.pl

Punkt nr 2 znajduje się przy
Poradni Zdrowia Psychicznego

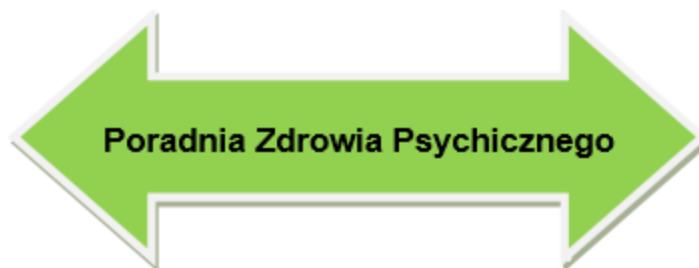
ul. Mostowa 1
43-309 Bielsko-Biała
tel. 33 811 64 11,
tel. 602 392 818, 573 291 222

pzk2-bielsko-biala@psychiatria.bielsko.pl

PAMIĘTAJ!!!

Poradnie zdrowia psychicznego przyjmują osoby z wszystkimi rodzajami zaburzeń psychicznych.

- **Narodowy Fundusz Zdrowia** finansuje w zakresie opieki ambulatoryjnej: porady i diagnozę lekarza psychiatry, porady i diagnozę psychologa, sesje psychoterapeutyczne zgodnie z ustawą o zdrowiu psychicznym.
- Wizyta u lekarza psychiatry nie wymaga skierowania.
- Do psychologa i psychoterapeuty jest wymagane skierowanie od lekarza.
- Pacjent obłożnie chory psychicznie (z terenu powiatu bielskiego i miasta Bielska – Białej) ma prawo do bezpłatnych wizyt domowych lekarza psychiatry, psychologa, psychoterapeuty, pielęgniarki, pracownika socjalnego.
- Tylko w uzasadnionych sytuacjach pacjent ma prawo do bezpłatnego transportu sanitarnego.
- Za świadczenia udzielane na podstawie umowy zawartej z NFZ nie wolno pobierać od ubezpieczonego żadnych dodatkowych opłat, chyba, że taka odpłatność przewidziana jest w odrębnych przepisach.
- W przypadku, gdy pacjent wymaga wykonania badań diagnostycznych w związku z leczeniem psychiatrycznym, skierowanie wydaje lekarz psychiatra a koszty badań pokrywa jednostka kierująca.

Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach ambulatoryjnych psychiatrycznych i leczenia środowiskowego (domowego)

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1. Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dorosłych				
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii–Olszówka w Bielsku–Białej Poradnia Zdrowia Psychicznego	ul. Mostowa 1 43-300 Bielsko-Biała	33 811 64 11 602 392 818 573 291 222	https://www.psychiatria.bielsko.pl/
2.	Bielskie Centrum Psychiatrii–Olszówka w Bielsku–Białej Poradnia Zdrowia Psychicznego	ul. Olszówka 102 43-309 Bielsko-Biała	33 814 91 96 w. 135 513 497 347	https://www.psychiatria.bielsko.pl/

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2023

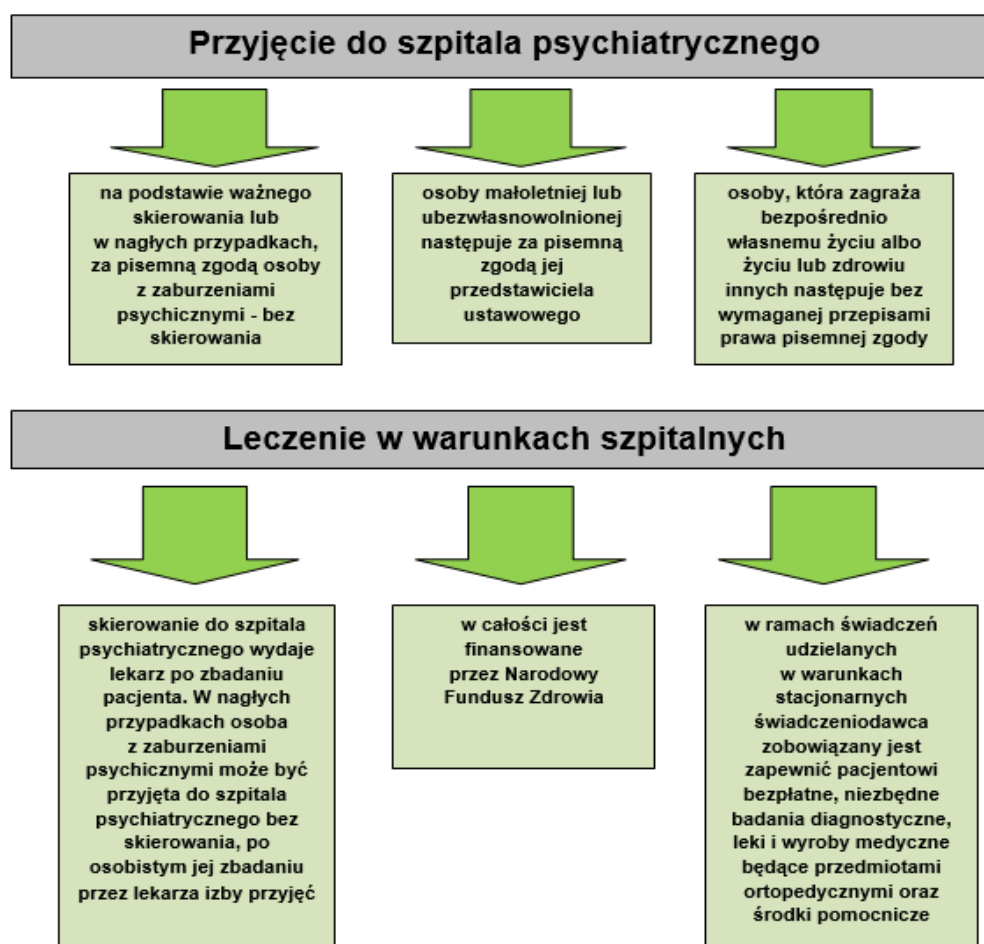
Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
3.	NZOZ Centrum Medyczne „Zdrowie” mgr Maria Grygierzec Poradnia Zdrowia Psychicznego	ul. Traugutta 18a 43-502 Czechowice-Dziedzice	32 215 23 49	https://zdrowieczehowice.pl/
4.	Obwód Lecznictwa Kolejowego S.p. z.o.z. Poradnia Zdrowia Psychicznego	ul. Traugutta 12 43-300 Bielsko-Biała	33 828 57 67	http://www.olk.bielsko.pl/
2. Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dzieci i młodzieży				
1.	Szpital Pediatriczny w Bielsku-Białej Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży	ul. Sobieskiego 83 43-300 Bielsko-Biała	33 828 40 00 459 599 010	http://www.szpitalpediatryczny.pl/
2.	Feniks Karel i Wspólnik Spółka jawna Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży	ul. Piekarska 24 43-300 Bielsko-Biała	32 815 60 32 33 375 02 12	https://czpfeniks.pl/
3. Leczenie nerwic				
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii-Olszówka w Bielsku-Białej Poradnia Leczenia Nerwic	ul. Olszówka 102 43-309 Bielsko-Biała	33 814 91 96 w.129 w.165	https://www.psychiatria.bielsko.pl/
4. Świadczenia psychologiczne				
1.	Feniks Karel i Wspólnik Spółka jawna Poradnia Psychologiczna dla Dzieci i Młodzieży	ul. Piekarska 24 43-300 Bielsko-Biała	32 815 60 32 33 375 02 12	https://czpfeniks.pl/
2.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Poradnia Psychologiczna dla Dzieci i Młodzieży	ul. Nad Białką 1b 43-502 Czechowice-Dziedzice	32 215 97 40	https://www.bk-europe.pl/index.php/pl/
5. Leczenie środowiskowe (domowe)				
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii-Olszówka w Bielsku-Białej	ul. Olszówka 102 43-309 Bielsko-Biała	33 812 30 41	https://www.psychiatria.bielsko.pl/
2.	Bielskie Centrum Psychiatrii-Olszówka w Bielsku-Białej	ul. Mostowa 1 43-300 Bielsko-Biała	33 811 64 11	https://www.psychiatria.bielsko.pl/

Pschiatryczne leczenie szpitalne

Psychiatryczne leczenie szpitalne zorganizowane jest w szpitalach psychiatrycznych i na oddziałach psychiatrycznych przy szpitalach ogólnych. W szpitalu podczas leczenia pacjent ma zapewnione **bezpłatnie**, niezbędne badania diagnostyczne, konsultacje specjalistyczne, świadczenia z zakresu profilaktyki, leczenia, pielęgnacji i rehabilitacji, leki, świadczenia terapeutyczne (w tym psychoterapia), działania edukacyjno-konsultacyjne dla rodzin oraz inne świadczenia związane z pobytem. Transport sanitarny realizowany jest zgodnie z odrębnymi przepisami.

PAMIĘTAJ!!!

Skierowanie pacjenta do szpitala psychiatrycznego jest wymagane na oddział dzienny oraz pododdział psychiatryczny rehabilitacyjny, wydawane jest w dniu konsultacji lekarskiej, a jego ważność wygasa po upływie 14 dni. Ważność skierowania ulega przedłużeniu o czas oczekiwania na przyjęcie do szpitala psychiatrycznego pod warunkiem wpisania na listę oczekujących, w terminie do 14 dni od dnia jego wystawienia.

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2023

Pacjenci kierowani są na leczenie stacjonarne zarówno przez lekarzy ubezpieczenia zdrowotnego, gabinety prywatne i na mocy postanowień sądu.

Wykaz świadczeń gwarantowanych w warunkach stacjonarnych psychiatrycznych

Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1. Świadczenia psychiatryczne dla dorosłych			
Bielskie Centrum Psychiatrii-Olszówka w Bielsku-Białej Oddział Psychiatryczny	ul. Olszówka 102 43-309 Bielsko-Biała	33 814 91 96 w.138 w.139	https://www.psychiatria.bielsko.pl/
Pododdział rehabilitacji psychiatrycznej	ul. Różana 6 43-300 Bielsko-Biała	33 814 91 96 w.121 608 578 091	
2. Świadczenia psychiatryczne dla dzieci i młodzieży			
Szpital Pediatryczny w Bielsku-Białej Oddział Psychiatryczny dla dzieci i młodzieży	ul. Sobieskiego 83 43-300 Bielsko-Biała	33 828 40 37 33 828 40 75 33 828 40 00	http://www.szpitalpediatryczny.pl/
3. Świadczenia dzienne psychiatryczne dla dorosłych			
Bielskie Centrum Psychiatrii-Olszówka w Bielsku-Białej Dwa Oddziały Dienne Psychiatryczne	ul. Olszówka 102 43-309 Bielsko-Biała	33 814 91 96 w.126 w. 149 513 628 292	https://www.psychiatria.bielsko.pl/
Oddział Dzienny Psychiatryczny Rehabilitacyjny		33 814 91 96 w. 145 513 322 084	
4. Świadczenia dzienne psychiatryczne rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży			
Szpital Pediatryczny w Bielsku-Białej Dzienny Oddział Psychiatryczny Rehabilitacyjny dla Dzieci i Młodzieży	ul. Sobieskiego 83 43-300 Bielsko-Biała	33 828 40 37 33 828 40 15	http://www.szpitalpediatryczny.pl/
Feniks Karel i Wspólnik Spółka jawna Dzienny Oddział Psychiatryczny Rehabilitacyjny dla Dzieci i Młodzieży	ul. Piekarska 24 43-300 Bielsko-Biała	32 815 60 32 33 375 02 12	https://czpfeniks.pl/
5. Świadczenia dzienne leczenia zaburzeń nerwicowych			
Bielskie Centrum Psychiatrii-Olszówka w Bielsku-Białej Oddział Dzienny Zaburzeń Nerwicowych	ul. Olszówka 102 43-309 Bielsko-Biała	33 811 65 45 w.129 (godz. 12.30-14.00)	https://www.psychiatria.bielsko.pl/

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2023

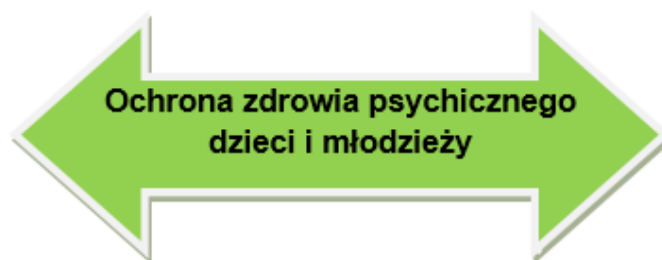
Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach stacjonarnych w izbie przyjęć

Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1. Świadczenia w izbie przyjęć			
Bielskie Centrum Psychiatrii-Olszówka w Bielsku-Białej	ul. Olszówka 102 43-309 Bielsko-Biała	33 814 91 96	https://www.psychiatria.bielsko.pl/

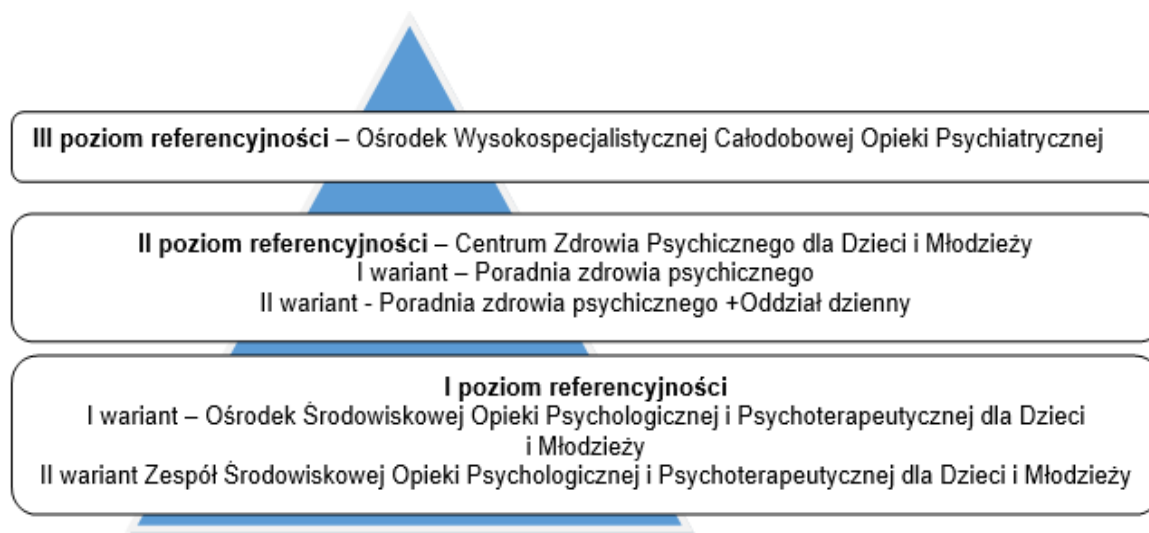
Ponadto na terenie Bielska-Białej przy ul. Pięknej 2 działa **Podbeskidzki Ośrodek Interwencji Kryzysowej** obejmujący swoją pomocą mieszkańców powiatu bielskiego i miasta Bielska-Białej, a w uzasadnionych przypadkach z usług Ośrodka mogą korzystać osoby z innych powiatów. Ośrodek jest placówką zapewniającą specjalistyczne usługi psychologiczne i hostelowe, dostępne przez całą dobę - osobom, rodzinom i społecznościom znajdującym się w sytuacji kryzysowej. Celem pomocy świadczonej przez Ośrodek jest zapobieganie powstaniu lub pogłębianiu skutków trudnych sytuacji życiowych w postaci indywidualnych i rodzinnych kryzysów.

Kontakt: 33 814 62 21 oraz <https://poik.bielsko.pl/>

Osoba, która wskutek choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego nie jest zdolna do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i nie ma możliwości korzystania z opieki innych osób oraz potrzebuje stałej opieki i pielęgnacji, **lecz nie wymaga leczenia szpitalnego**, może być za jej zgodą lub zgodą jej przedstawiciela ustawowego **przyjęta do domu pomocy społecznej**.

Nowy model systemu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży składa się z trzech poziomów referencyjnych:

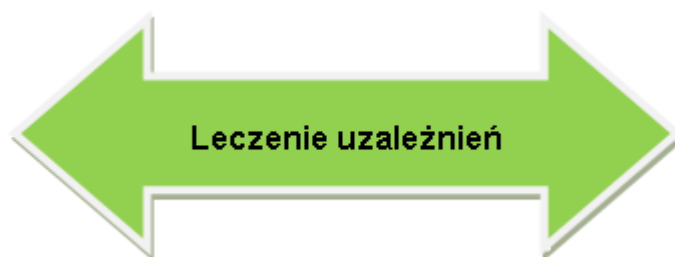

Ośrodki środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży, nazywane I stopniem referencyjnym, gdzie pomocy udziela się za pomocą psychoterapii indywidualnej, grupowej, terapii rodzinnej czy pracy z grupą rówieśniczą. **Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży**, czyli II poziom referencyjności, gdzie pracuje lekarz psychiatra, a pacjenci wymagający intensywniejszej opieki mogą skorzystać ze świadczeń w ramach oddziału dziennego (w wybranych CZP dla dzieci i młodzieży).

Na najwyższym III poziomie referencyjności funkcjonuje **Ośrodek wysokospecjalistycznej całodobowej opieki psychiatrycznej**. W takich ośrodkach pomoc znajdują pacjenci wymagającej najbardziej specjalistycznej pomocy, w tym w szczególności osoby w stanie zagrożenia życia i zdrowia, przyjmowani w trybie nagłym.

Wykaz świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej dzieci i młodzieży w ramach poziomów referencyjnych

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
OŚRODEK ŚRODOWISKOWEJ OPIEKI PSYCHOLOGICZNEJ I PSYCHOTERAPEUTYCZNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY – I poziom referencyjny				
1.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż	ul. Nad Białką 1b 43-502 Czechowice-Dziedzice	32 215 97 40 510 243 619	https://www.bk-europe.pl/index.php/pl/
2.	Feniks Karel i Wspólnik Spółka jawna	ul. Piekarska 24 43-300 Bielsko-Biała	32 815 60 32 33 375 02 12	https://czpfeniks.pl/
CENTRUM ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY – poradnia zdrowia psychicznego – II poziom referencyjny				
1.	Feniks Karel i Wspólnik Spółka jawna Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży	ul. Piekarska 24 43-300 Bielsko-Biała	32 815 60 32 33 375 02 12	https://czpfeniks.pl/
CENTRUM ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY – II poziom referencyjny				
1.	Szpital Pediatryczny w Bielsku-Białej	ul. Sobieskiego 83 43-300 Bielsko-Biała	33 828 40 00	http://www.szpitalpediatryczny.pl/
OŚRODEK WYSOKOSPECJALISTYCZNEJ CAŁODOBOWEJ OPIEKI PSYCHIATRYCZNEJ – III poziom referencyjny				
1.	Szpital Pediatryczny w Bielsku-Białej	ul. Sobieskiego 83 43-300 Bielsko-Biała	33 828 40 00	http://www.szpitalpediatryczny.pl/

Leczenie uzależnień skierowane są do osób z zaburzeniami psychicznymi, zaburzeniami zachowania, uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych, jak również ich rodzin.

Opieka zdrowotna wykonywana jest w ramach podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej.

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2023

Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach stacjonarnych leczenia uzależnień

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1. Leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacja)				
1.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Oddział Leczenia Zespołów Abstynencyjnych–Oddział Detoksykacyjny	ul. K. Miarki 11 43-300 Bielsko-Biała	33 812 65 04	https://www.bk-europe.pl/index.php/pl/
2. Leczenie uzależnień				
1.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Dzienny Oddział Odwykowy	ul. Nad Białką 1b 43-502 Czechowice-Dziedzice	32 215 97 40 519 452 998	https://www.bk-europe.pl/index.php/pl/
2.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Dzienny Oddział Odwykowy	ul. Mostowa 1 43-300 Bielsko-Biała	33 822 79 83 513 465 729	https://www.bk-europe.pl/index.php/pl/
3. Świadczenia rehabilitacyjne dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych				
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii–Olszówka w Bielsku–Białej Ośrodek Rehabilitacyjny dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych	ul. Kaszyska 40a 43-382 Bielsko-Biała	33 818 38 35	https://www.psychiatria.bielsko.pl/
2.	Stowarzyszenie Promocji Zdrowia Psychicznego Ośrodek Rehabilitacyjny dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych „Straszny Dwór”	ul. Stalmacha 9 43-502 Czechowice-Dziedzice	32 215 50 05	https://osrodekczehowice.blogspot.com/
4. Świadczenia dla uzależnionych od alkoholu				
1.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Poradnia Leczenia Uzależnień	ul. Nad Białką 1a 43-502 Czechowice-Dziedzice	32 215 97 40	https://www.bk-europe.pl/index.php/pl/
2.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Poradnia Leczenia Uzależnień	ul. Mostowa 1 43-300 Bielsko-Biała	33 822 70 83	https://www.bk-europe.pl/index.php/pl/
5. Świadczenia rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży uzależnionych od substancji psychoaktywnych				
1.	Fundacja Zapobiegania i Resocjalizacji Uzależnień „Nadzieja” Ośrodek Rehabilitacyjny dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych (dla dzieci i młodzieży w wieku 13–18 lat)	ul. Barkowska 167 c 43-300 Bielsko-Biała	33 816 07 67	http://www.nadzieja.bielsko.pl/

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2023

Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach ambulatoryjnych leczenia uzależnień

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1. Świadczenia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia				
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii–Olszówka w Bielsku–Białej Poradnia Terapii od Alkoholu i Współuzależnienia	ul. Mostowa 1 43-300 Bielsko-Biała	33 812 30 42 513 032 266	https://www.psychiatria.bielsko.pl/
2.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Poradnia Terapii od Alkoholu i Współuzależnienia	ul. Mostowa 1 43-300 Bielsko-Biała	33 822 7983	https://www.bk-europe.pl/index.php/pl/
2. Świadczenia terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży				
1.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Poradnia Uzależnień Behawioralnych dla Dzieci i Młodzieży (Program pilotażowy od stycznia 2022 do grudnia 2023)	ul. Nad Białką1b 43-502 Czechowice-Dziedzice	510 243 619	https://www.bk-europe.pl/index.php/pl/
3. Świadczenia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol				
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii–Olszówka w Bielsku–Białej Poradnia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych	ul. Mostowa 1 43-300 Bielsko-Biała	33 812 30 42 513 032 266	https://www.psychiatria.bielsko.pl/

III. POMOC SPOŁECZNA

W celu uzyskania pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi, należy zwrócić się do najbliższego względem miejsca zamieszkania ośrodka pomocy społecznej - w gminach mogą być to gminne ośrodki pomocy społecznej, w miastach miejsko - gminne ośrodki pomocy społecznej.

PAMIĘTAJ!!!

Ośrodek pomocy społecznej wysyła pracownika socjalnego do osoby, która stara się o przyznanie wsparcia lub pomocy, w celu oceny jego sytuacji życiowej i określenia zakresu dalszej pomocy.

Ośrodki Pomocy Społecznej funkcjonujące na terenie Powiatu Bielskiego

Lp.	Nazwa Ośrodka	Adres	Nr telefonu	Adres mailowy i strony internetowej
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bestwinie	43-512 Bestwina ul. Szkolna 4	32 215 46 58 32 215 46 37	gops@bestwina.pl https://gops.bestwina.pl/
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Buczkowicach	43-374 Buczkowice ul. Lipowska 730	33 811 77 11	sekretariat@gops.buczkowice.pl http://gops.buczkowice.pl
3.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Czechowicach-Dziedzicach	43-502 Czechowice-Dziedzice ul. Kolejowa 37	32 215 50 98 32 215 23 88 32 215 44 09	sekretariat@ops-czdz.pl http://ops-czdz.pl/
4.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasionicy	43-385 Jasionica 845	33 815 29 92	gops@jasienica.pl https://gopsjasienica.naszops.pl/
5.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworzu	43-384 Jaworze ul. Zdrojowa 82	33 828 66 72	gops@jaworze.pl

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2023

Lp.	Nazwa Ośrodka	Adres	Nr telefonu	Adres mailowy i strony internetowej
6.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach	43-340 Kozy ul. Szkolna 1	33 817 58 27 33 812 34 60	gops@gops.kozy.pl https://gops.kozy.pl/
7.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Porąbce	43- 353 Porąbka ul. Rynek 4	33 810 60 45	gops@porabka.pl https://gops.porabka.pl/
8.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczyrku	43-370 Szczyrk Beskidzka 4	33 817 89 74 33 829 50 36	mops@szczyrk.pl
9.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilamowicach	43-330 Wilamowice ul. Rynek 1	33 499 90 80	gops@wilamowice.pl https://gops.wilamowice.pl/
10.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilkowicach	43-365 Wilkowice ul. Parkowa 10	33 443 22 55	sekretariat@gops.wilkowice.pl https://wilkowice.pl/gops/aktualnosci?tag=gops

Postępowanie w sprawie skierowania do domu pomocy społecznej wszczyna właściwy ze względu na miejsce zamieszkania **ośrodek pomocy społecznej**: z urzędu lub na wniosek osoby, bądź jej przedstawiciela ustawowego, która ubiega się o miejsce w takim domu.

Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

W sytuacji, gdy osoba cierpiąca na zaburzenia psychiczne, bądź upośledzenie umysłowe lub jej przedstawiciel ustawowy nie wyrażają zgody na przyjęcie do domu pomocy społecznej, a brak opieki zagraża życiu tej osoby, **organ do spraw pomocy społecznej może wystąpić do sądu opiekuńczego wg. miejsca zamieszkania tej osoby z wnioskiem o przyjęcie do domu pomocy społecznej bez jej zgody.**

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny i wynosi nie więcej niż 70% dochodu netto osoby ubiegającej się o przyjęcie (może to być również świadczenie emerytalne lub rentowe). Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej zobowiązana jest ponosić rodzina chorego (małżonek, dzieci, rodzice), ale też gmina, która kieruje wnioskodawcę.

PAMIĘTAJ!!!

W uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłaty w domu pomocy społecznej.

Placówki pomocy społecznej na terenie Powiatu Bielskiego i Miasta Bielska-Białej

Lp.	Nazwa i adres placówki	Dla kogo przeznaczona	Liczba miejsc
1.	Dom Pomocy Społecznej w Wilkowicach ul. Kościelna 5 43-356 Wilkowice tel. 33 817 14 91 dpswilk@wp.pl	Osoby w podeszłym wieku oraz osoby niepełnosprawne fizycznie	56
2.	Dom Opieki „Samarytanin” ul. Bednarska 10 43-316 Bielsko-Biała tel. 33 814 21 92 kontakt@samarytanin.com.pl	Osoby w podeszłym wieku oraz osoby przewlekle somatycznie chore	91
3.	Ewangelicki Dom Pomocy Społecznej „Soar” ul. Modrzewskiego 25 43-300 Bielsko-Biała tel. 33 812 61 64 sekretariat@domsoar.pl	Osoby w podeszłym wieku	31
4.	Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Córek Bożej Miłości ul. Żywiecka 20 43-300 Bielsko-Biała tel. 33 816 39 93 dps.cbm@bielska.opoka.org.pl	Dorośli niepełnosprawni intelektualnie oraz dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie (wyłącznie kobiety)	65
5.	Ośrodek Mieszkalno-Rehabilitacyjny im. Św. Abpa Józefa Bilczewskiego „Razem” ul. Gen. Sikorskiego 48 A, 43-512 Bestwina tel. 33 443 20 31 osrodek@stowarzyszenierazem.org	Dorośli niepełnosprawni intelektualnie	22
6.	Dom Pomocy Społecznej „Złota Jesień” ul. Zacisze 28 43-502 Czechowice–Dziedzice tel. 32 215 81 72 biuro@dps.czechowice-dziedzice.pl	Osoby w podeszłym wieku	30
7.	Dom Pomocy Społecznej w Bystrej ul. Klimczoka 82, 43-360 Bystra tel. 33 817 12 12 sekretariat@klimczok.org	Osoby w podeszłym wieku oraz osoby przewlekle somatycznie chore	100
8.	Dom Pomocy Społecznej „Hospicjum” ul. Aleja Armii Krajowej 181 43-316 Bielsko-Biała tel. 33 814 71 45 sekretariat@dps Hospicjum.pl	Osoby przewlekle, somatycznie chore	25

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2023

Lp.	Nazwa i adres placówki	Dla kogo przeznaczona	Liczba miejsc
9.	Dom Pomocy Społecznej dla Osób Starszych ul. Żywiecka 15 43-300 Bielsko-Biała tel. 33 497 91 27 biuro@dpsos-bielsko.pl	Osoby w podeszłym wieku oraz osoby niepełnosprawne fizycznie	57
10.	Dom Pomocy Społecznej dla Przewlekłe Chorych ul. Olimpijska 11 43-346 Bielsko-Biała tel. 33 812 32 47 biuro@dpsolimpijska.bielsko.pl	Osoby przewlekłe, somatycznie chore	48
11.	Dom Pomocy Społecznej „Dom Nauczyciela” ul. Pocztowa 14a 43-309 Bielsko-Biała tel. 33 814 24 82 biuro@dpsdn.pl	Osoby w podeszłym wieku	92
12.	Dom Pomocy Społecznej Matki Bożej Nieustającej Pomocy ul. Grzybowa 8 43-309 Bielsko-Biała tel. 33 817 22 98 sekretariatdps@kikjozefow.org.pl	Osoby w podeszłym wieku	28

Osoby z zaburzeniami psychicznymi o pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, w tym udzielanie usług opiekuńczych lub otrzymanie posiłku mogą starać się też w **środowiskowych domach samopomocy**. Domy te świadczą usługi dzienne lub usługi całodobowe.

W środowiskowym domu samopomocy można uzyskać pomoc w zakresie:

- rozwijania umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów,
- treningu umiejętności spędzania wolnego czasu,
- poradnictwa psychologicznego,
- pomocy w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia,
- niezbędnej opieki,
- terapii ruchowej, (zajęcia sportowe i turystyczne),
- umożliwienia spożycia gorącego posiłku,
- poradnictwa dotyczącego uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej.

Środowiskowy Dom Samopomocy "Centrum" w Bielsku Białej jest powiatowym ośrodkiem wsparcia dziennego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, które ukończyły obowiązek szkolny. Prowadzi działalność w czterech filiach: trzy na terenie Bielska-Białej oraz jeden w Bestwinie. Dysponuje miejscami dla 120 osób. Zajęcia prowadzone są od poniedziałku do piątku w godz. 7.00 -15.30.

Nadrzędnym celem "Centrum" jest rehabilitacja społeczna dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną i niepełnosprawnościami sprzężonymi. Rehabilitacja zmierza do ogólnego rozwoju uczestników terapii, poprawy ich sprawności psychofizycznej, zaradności osobistej oraz przystosowania do możliwie niezależnego i samodzielnego życia w środowisku. W „Centrum” znajdują się pracownie terapii zajęciowej oraz odbywają się zajęcia: rehabilitacyjne, muzyczne, teatralne, judo, dogoterapia, hipoterapia oraz basen. Organizowane są wycieczki i wakacyjne wyjazdy rehabilitacyjno - terapeutyczne, wyjścia do kina, kawiarni i na kręgle.

„Centrum” Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku-Białej

ul. Sobieskiego 158
tel. 33 812 65 06

ul. Piastowska 58
tel.33 815 80 95

ul. Jagienki 43 b
tel. 33 818 47 15

oraz

43-512 Bestwina, ul. Plebańska 2, tel. 32 214 15 51

<https://centrumsds.pl/>, e-mail: sdscentrum@op.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej.

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym i jest realizowana przede wszystkim przez:

- wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej,
- wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
- likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji,
- kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Ponadto **przyznaje dofinansowanie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla osób niepełnosprawnych do:**

- uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - przyznawane osobom niepełnosprawnym,
- likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika,
- sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej

43-300 Bielsko-Biała, ul. Piastowska 40.

tel.33 813 69 30, 33 813 69 38, fax.33 813 69 31

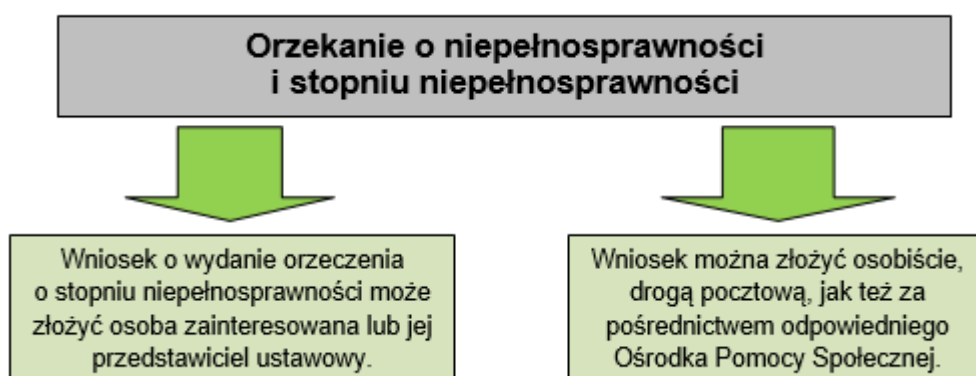
e-mail: pcpr@powiat.bielsko.pl

adres strony internetowej: <https://www.pcpr.starostwo.bielsko.pl/>

IV. ORZEKANIE O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

O niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności orzeka Powiatowy Zespół d/s Orzekania o Niepełnosprawności.

Właściwość miejscową powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności dla osób, wobec których ma być wydane orzeczenie ustala się według miejsca stałego pobytu w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności. Dla osób bezdomnych, przebywających poza miejscem stałego pobytu ze względów zdrowotnych lub rodzinnych, przebywających w zakładach karnych i poprawczych, przebywających w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia na podstawie miejsca pobytu.

Do wniosku dołącza się zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia wraz z dokumentacją medyczną mającą wpływ na ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

1. W przypadku osób do 16 r. ż. nie ustala się stopnia niepełnosprawności:

Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, **z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu**, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

2. Dla osób powyżej 16 r. ż. ustala się jeden z trzech stopni niepełnosprawności:

- **znaczny**, do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą w celu pełnienia ról społecznych stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji,
- **umiarkowany**, do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych,
- **lekki**, do którego zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu powodującej w istotny sposób obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do

zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Należy zaznaczyć, że w Polsce obowiązuje **wieloorganowy system orzecznictwa**:

- **Zakład Ubezpieczeń Społecznych** orzeka o niezdolności do pracy i ustala uprawnienia do renty,
- **Zespół ds. orzekania o niepełnosprawności** orzeka o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniami do ulg i uprawnień,
- **Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego** orzeka o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym i ustala prawo do renty rolniczej,
- **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Obrony Narodowej** orzekają o niezdolności do służby.

Orzeczenie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności zawiera datę powstania niepełnosprawności, datę ważności orzeczenia, zakodowaną informację o przyczynie niepełnosprawności (jest to przydatne przy ubieganiu się o niektóre ulgi) oraz wskazania dotyczące między innymi: **odpowiedniego zatrudnienia, szkolenia, uczestnictwa w terapii zajęciowej, spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym.**

Posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności uprawnia do korzystania z różnorodnych ulg między innymi:

- ulg podatkowych,
- ulg komunikacyjnych,
- karty parkingowej,
- dofinansowania ze środków PFRON do przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych oraz technicznych ułatwiających funkcjonowanie danej osoby (tylko dla osób posiadających orzeczenie ZUS, Zespołów ds. Orzekania o niepełnosprawności lub pozostałe organy tj. KRUS, MSWiA, MON wydane przed 1.01.1998r.),
- korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
- zwolnień z opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiowo-telewizyjnych,
- udogodnień związanych z usługami pocztowymi,
- ulgowych biletów do muzeum i innych instytucji kultury.

Osoby niepełnosprawne, bez względu na posiadany stopień niepełnosprawności, nie są wykluczone z możliwości podejmowania zatrudnienia na otwartym rynku pracy.

Trzeba jednak pamiętać, iż osoby niepełnosprawne mają szczególne uprawnienia na rynku pracy. Czas pracy osoby niepełnosprawnej zaliczanej do lekkiego stopnia niepełnosprawności nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo, a zaliczanej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie może przekroczyć 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo. Osoba niepełnosprawna nie może być zatrudniona w porze nocnej i godzinach nadliczbowych. Regulacji ograniczających czas pracy osób niepełnosprawnych nie stosuje się w przypadku osób zatrudnionych

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2023

przy pilnowaniu (w ochronie) oraz gdy na wniosek osoby zatrudnionej, lekarz przeprowadzający badania profilaktyczne pracowników lub w razie jego braku lekarz sprawujący opiekę nad tą osobą wyrazi na to zgodę.

Ponadto osoba niepełnosprawna ma prawo do dodatkowej przerwy w pracy, na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek. Czas dodatkowej przerwy wynosi 15 minut i jest wliczony do czasu pracy. Osobie zaliczonej do znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności przysługuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych w danym roku kalendarzowym. Prawo do pierwszego, dodatkowego urlopu osoba nabywa po przepracowaniu jednego roku po dniu zaliczenia jej do jednego z tych stopni niepełnosprawności.

Pracodawcy zatrudniający osoby niepełnosprawne i spełniające wymogi ustawowe mogą ubiegać się o dofinansowanie do kosztów zatrudnienia z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Oprócz tego **orzeczenie o stopniu niepełnosprawności jest też podstawą do starania się o możliwość zatrudnienia w zakładach pracy chronionej, zakładach aktywności zawodowej, a także umożliwia korzystanie z różnych szkoleń specjalistycznych (przygotowania zawodowego w miejscu pracy, stażu) czy udziału w warsztatach terapii zajęciowej.**

Orzekanie uchodźców wojennych z terenu Ukrainy

Obywatele Ukrainy, którzy w wyniku działań wojennych legalnie przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą ubiegać się o orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.

Przy orzekaniu obywateli Ukrainy stosuje się obecnie obowiązujące przepisy regulujące zasady wydawania orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Właściwość miejscowa zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności ustalana jest według miejsca pobytu uchodźcy wojennego z terenu Ukrainy.

Wniosek, zaświadczenie lekarskie i dokumentacja medyczna musi być sporządzona w języku polskim. Jeżeli strona posiada dokumenty sporządzone w języku obcym, jako dowód musi przedłożyć ich tłumaczenie przysięgłe. Językiem urzędowym jest język polski, dlatego wszelkie czynności urzędowe podejmowane są w języku polskim.

PAMIĘTAJ!!!

Osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie, mogą ubiegać się o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej uprawniającej do korzystania z ulg i uprawnień.

O szczegóły zapytaj w: Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności

43-300 Bielsko-Biała, ul. Piastowska 40, II piętro, pok. 232

tel.: **33 81 36 940**

e-mail: pzon@powiat.bielsko.pl, lub zobacz na stronie [Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności](#)

PAMIĘTAJ!!!

Orzeczenia ZUS, KRUS, MSWiA, MON i Powiatowego Zespołu ds. Orzekania można posiadać niezależnie od siebie.

W przypadku, kiedy osoba niepełnosprawna lub rodzina osoby niepełnosprawnej nie jest w stanie przezwyciężyć trudnych sytuacji życiowych wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, przysługują jej świadczenia z pomocy społecznej.

Pomoc, która może być udzielona osobie z zaburzeniami psychicznymi stanowi udzielanie usług opiekuńczych oraz przyznawanie pomocy finansowej i rzeczowej, w formie zasiłku stałego lub celowego.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zakresie:

- zaspokajania codziennych potrzeb życiowych, w tym opiekę higieniczną oraz zaleconą przez lekarza pielęgnację,
- uczenia umiejętności samodzielnego życia,
- ułatwienia dostępu do edukacji i kultury,
- załatwiania spraw urzędowych,
- uzyskania zatrudnienia,
- gospodarowania pieniędzmi,
- zapewnienia dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rewalidacyjnych.

Usługi te przyznawane są osobom, które wymagają pomocy innych osób, ale rodzina nie może tej pomocy zapewnić. Usługi świadczone są w mieszkaniu osoby, która występuje o pomoc lub w ośrodkach wsparcia takich jak środowiskowe domy samopomocy.

Udzielanie specjalistycznych usług opiekuńczych jest odpłatne. Wysokość opłaty ustala ośrodek pomocy społecznej właściwy dla miejsca zamieszkania osoby starającej się o przyznanie pomocy w oparciu o kryterium dochodów.

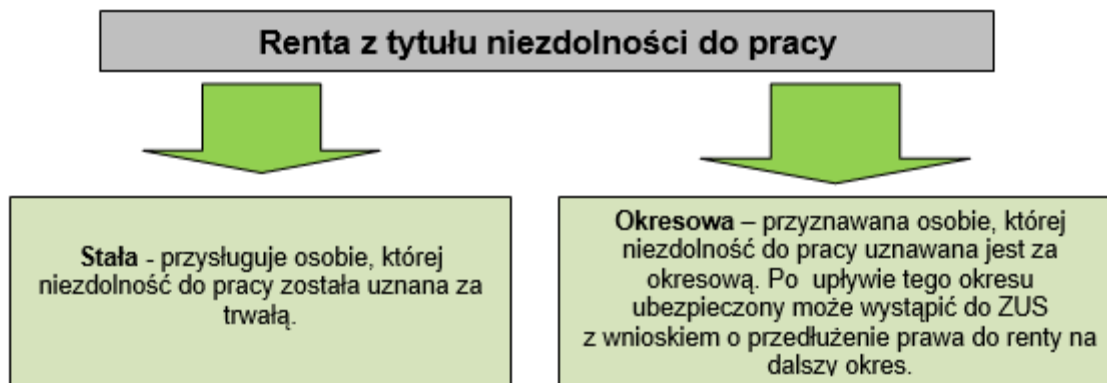
V. ORZEKANIE O NIEZDOLNOŚCI DO PRACY

O niezdolności do pracy orzeka Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS).

Za osobę niezdolną do pracy uważa się:

osobę, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania tej zdolności po przekwalifikowaniu.

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Aby otrzymać rentę z tytułu niezdolności do pracy należy **LĄCZNIE SPEŁNIAĆ** następujące warunki:

- zostać uznanym za niezdolnego do pracy,
- posiadać wymagany- stosowny do wieku, w którym powstała niezdolność do pracy- okres składkowy i nieskładkowy,
- niezdolność do pracy musi powstać w wymienionych w ustawie okresach składkowych (np. ubezpieczenia, zatrudnienia) lub nieskładkowych (np. w okresie pobierania zasiłku chorobowego, opiekuńczego, świadczenia rehabilitacyjnego) albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Aby otrzymać rentę należy złożyć wniosek do oddziału ZUS.

Do wniosku należy dołączyć aktualne zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza, informację dotyczącą charakteru i rodzaju pracy, dokumentację medyczną oraz inne dokumenty poświadczające stan zdrowia.

Po złożeniu wniosku, osoba wnioskująca o przyznanie świadczenia podlega badaniu przez lekarza orzecznika ZUS. Jeżeli ubezpieczony nie może zgłosić się na badanie ze względu na stan zdrowia, a złożona dokumentacja jest wystarczająca do wydania orzeczenia, lekarz orzecznik wydaje orzeczenie na podstawie tej dokumentacji w trybie zaocznym. Gdy stan zdrowia osoby ubiegającej się o orzeczenie uniemożliwia jej stawienie się, badanie może zostać przeprowadzane w miejscu jej pobytu.

Lekarz orzecznik ZUS orzeka:

- stopień niezdolności do pracy,
- datę powstania niezdolności do pracy,
- okres trwania niezdolności do pracy,
- celowość przekwalifikowania zawodowego.

Niezdolność orzeka się na **okres nie dłuższy niż 5 lat.**

W sytuacjach wyjątkowych okres, na jaki orzekana jest niezdolność może być dłuższy.

PAMIĘTAJ!!!

Jeśli ubezpieczony spełni warunki wymagane do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy i uzyska orzeczenie o celowości przekwalifikowania zawodowego ze względu na niezdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie, może otrzymać **rentę szkoleniową**.

Renta przyznawana jest na okres 6 miesięcy i może być przedłużona na czas niezbędny do przekwalifikowania, nie dłużej jednak niż o 30 miesięcy.

PAMIĘTAJ!!!

Osobie pełnoletniej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia,
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia,
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej,

przysługuje **renta socjalna**. O niezdolności do pracy w celu uzyskania renty socjalnej orzeka lekarz orzecznik ZUS.

W przypadku zbiegu uprawnień do renty socjalnej z uprawnieniem do renty rodzinnej kwota renty socjalnej ulega takiemu obniżeniu, aby łączna kwota obu świadczeń nie przekraczała 200% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Renta socjalna nie przysługuje, jeżeli kwota renty rodzinnej przekracza 200 % kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Postępowanie w sprawie przyznania renty socjalnej wszczyną się na podstawie wniosku osoby ubiegającej się o rentę socjalną lub jej przedstawiciela ustawowego, ale także na wniosek innej osoby albo kierownika ośrodka pomocy społecznej działających za zgodą osoby ubiegającej się o rentę socjalną lub jej przedstawiciela ustawowego.

PAMIĘTAJ!!!

osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji mogą ubiegać się o **świadczenie uzupełniające 500+**

Osoba, która spełnia następujące warunki:

- ukończyła 18 lat,
- jest niezdolna do samodzielnej egzystencji, a niezdolność ta została stwierdzona orzeczeniem lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej ZUS o niezdolności do samodzielnej egzystencji lub całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji,
- jest uprawniona do świadczeń (emerytury, renty albo innych świadczeń pieniężnych finansowanych ze środków publicznych lub wypłacanych przez zagraniczną instytucję właściwą do spraw emerytalno-rentowych), ale **ich łączna wysokość brutto nie przekracza 2157,80 zł.** albo
- nie jest uprawniona do emerytury ani renty, nie ma ustalonego prawa do innego świadczenia pieniężnego finansowanego ze środków publicznych, np. zasiłku stałego albo zasiłku okresowego (warunek nie dotyczy jednorazowych świadczeń), ani nie jest uprawniona do świadczenia z zagranicznej instytucji właściwej do spraw emerytalno-rentowych.

Katalog świadczeń finansowanych ze środków publicznych jest dostępny na naszej stronie internetowej <https://www.zus.pl/>

Prawo do świadczenia 500+ Zakład może ustalić po otrzymaniu stosownego wniosku wraz z niezbędnymi dokumentami.

PAMIĘTAJ!!!

Zakład Ubezpieczeń Społecznych **prowadzi program rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS skierowany do osób ubezpieczonych.**

Celem programu jest przywrócenie zdolności do pracy osobom, które w następstwie choroby, urazu lub wypadku są zagrożone długotrwałą niezdolnością do pracy lub są nadal niezdolne do pracy, ale jednocześnie, po odbyciu rehabilitacji leczniczej, rokuja odzyskanie tej zdolności.

Podstawą skierowania do ośrodka rehabilitacyjnego jest orzeczenie o potrzebie rehabilitacji, wydane przez lekarza orzecznika ZUS.

Orzeczenie może być wydane w następujących okolicznościach:

- na wniosek lekarza prowadzącego leczenie,
- podczas kontroli prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy,
- przy ustalaniu uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego,
- podczas orzekania o niezdolności do pracy dla celów rentowych.

Rehabilitacja lecznicza w ramach prewencji rentowej prowadzona jest w systemie stacjonarnym lub ambulatoryjnym.

Rehabilitacja lecznicza odbywa się na podstawie ustalonego indywidualnie programu (trwa 24 dni, przy czym w uzasadnionych wypadkach okres ten może być skrócony lub wydłużony), uwzględniającego schorzenie podstawowe i choroby współistniejące i zawiera następujące elementy: kinezyterapię i fizykoterapię, czyli zabiegi z zakresu ciepłolecznictwa, krioterapii, magneto i elektroterapii, leczenia ultradźwiękami, laseroterapii i różnych form masażu, rehabilitację psychologiczną, w tym m.in. psychoedukację i treningi relaksacyjne, edukację zdrowotną.

O szczegóły zapytaj w:

Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Bielsku-Białej

ul. Zygmunta Krasińskiego 34, 36

43-300 Bielsko-Biała

Informacja:

Centrum Obsługi Telefonicznej (COT) tel.: 22 560 16 00, e-mail: cot@zus.pl

- konsultanci COT są dostępni od **pon. – pt. w godz. 7.00 – 18.00**
- komunikaty informacyjne z wybranego zakresu funkcjonowania ZUS można odsłuchać **24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu.**

Więcej na stronie: <https://www.zus.pl/>

Godziny pracy Sali Obsługi Klienta: **poniedziałek: od 8.00 do 17.00,**
od wtorku do piątku: od 8.00 do 15.00.

Platforma Usług Elektronicznych (PUE) – dzięki bezpłatnemu profilowi PUE można:

- przejrzeć dane zgromadzone w ZUS,
- przekazać dokumenty ubezpieczeniowe,
- składać wnioski i otrzymywać na nie odpowiedzi,
- zadawać pytania i otrzymywać na nie odpowiedzi z ZUS,
- umawiać się na wizyty w jednostce ZUS.

Co można załatwić przez PUE

- **Osoba ubezpieczona:**
  - może sprawdzić swoje dane zapisane na koncie w ZUS,

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2023

- ma dostęp do informacji o stanie konta ubezpieczonego oraz do informacji o wystawionych zwolnieniach lekarskich.

▪ **Płatnik składek:**

- skorzystać z aplikacji ePłatnik, za pomocą, której m. in. zgłosili pracownika do ubezpieczeń, wypełni i przekaże dokumenty rozliczeniowe z wykorzystaniem bazy z ZUS,
- złożyć wniosek o wydanie zaświadczenia o niezaleganiu i odebrać go na PUE.
- przeglądać i pobierać zwolnienia lekarskie (e-ZLA).

▪ **Świadczeniobiorca:**

- ma dostęp m.in. do formularza PIT 11A, czyli informacji o dochodach uzyskanych od ZUS lub do formularza PIT 40A, czyli rocznego obliczenia podatku przez ZUS,
- może zarezerwować wizytę. PUE podpowie adres jednostki ZUS zgodnej z adresem zamieszkania,
- może złożyć wniosek o zmianę danych.

E-wizyta

Sprawy w ZUS klienci mogą załatwić bez wychodzenia z domu poprzez skorzystanie z e-wizyt **przez Internet**. Na e-wizytę można umówić się w dni robocze w godzinach 9.00-14.00. Aby zarezerwować wizytę w dogodnym terminie, wystarczy wejść na link do e-wizyty- <https://www.zus.pl/e-wizyta>

W sprawie zasiłków oraz emerytur i rent można umówić się na konsultacje w polskim języku migowym PJM.

Podczas e-wizyty nie można:

- złożyć żadnych wniosków dotyczących zmiany danych identyfikacyjnych i adresowych oraz rachunku bankowego,
- potwierdzić Profilu Zaufanego ePUAP.

Telefoniczna rezerwacja wizyt w placówce

Numery telefonów, pod którymi można zarezerwować wizytę w dogodnym terminie oraz godzinie dostępne są na <https://www.zus.pl> [Kontakt] > [Zarezerwuj wizytę]

W oddziale w Bielsku-Białej pod nr tel. 33 825 30 23.

VI. PORADNICTWO PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE

Publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne udzielają dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, logopedycznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.

Udzielają rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, a także wspomagają przedszkola, szkoły i placówki w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Do zadań Poradni należy:

- 1) Diagnostowanie dzieci i młodzieży w celu określenia indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży, wyjaśnienia mechanizmów ich funkcjonowania w odniesieniu do zgłaszanego problemu oraz wskazania sposobu rozwiązania tego problemu. Efektem diagnozowania dzieci i młodzieży jest w szczególności:
  - a) wydanie opinii,

- b) wydanie orzeczenia o potrzebie: kształcenia specjalnego, zagrożenia niedostosowaniem społecznym lub niedostosowania społecznego, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży,
- c) objęcie dzieci i młodzieży albo dzieci i młodzieży oraz rodziców bezpośrednią pomocą psychologiczno - pedagogiczną, wspomaganie nauczycieli w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą oraz rodzicami.

Poradnia wydaje orzeczenia i opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka na pisemny wniosek rodzica/opiekuna prawnego dziecka albo pełnoletniego ucznia, którego dotyczy orzeczenie.

Wniosek ten powinien zawierać uzasadnienie wraz z dokumentacją (badania psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne, lekarskie oraz opinię nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych lub specjalistów udzielających pomocy psychologiczno – pedagogicznej w przedszkolu lub innej placówce).

2) Udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno – pedagogicznej, polegającej na:

- a) prowadzeniu terapii dzieci i młodzieży oraz ich rodzin,
- b) udzielaniu wsparcia dzieciom i młodzieży wymagającej pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- c) udzielaniu pomocy rodzicom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży, w tym predyspozycji i uzdolnień oraz w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych.
Pomoc jest udzielana w formie: indywidualnych lub grupowych zajęć terapeutycznych dla dzieci i młodzieży, terapii rodziny, grup wsparcia, prowadzenia mediacji, interwencji kryzysowej, warsztatów, porad i konsultacji, wykładów i prelekcji, działalności informacyjno- szkoleniowej,
- d) wspomaganie dzieci i młodzieży z trudnościami adaptacyjnymi, związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanymi z wcześniejszym kształceniem za granicą.

3) Realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych.

4) Wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny.

5) Udzielanie, we współpracy z placówkami doskonalenia zawodowego, wsparcia merytorycznego nauczycielom, wychowawcom grup wychowawczych i specjalistom udzielającym pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkołach i placówkach.

Pomoc jest udzielana w formie: przygotowania zleceń do pracy z dziećmi/młodzieżą, indywidualnych lub grupowych zajęć terapeutycznych, terapii rodziny, grup wsparcia, prowadzenia mediacji, interwencji kryzysowej, warsztatów, porad i konsultacji, wykładów i prelekcji, działalności informacyjno – szkoleniowej.

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2023

PAMIĘTAJ!!!

Zasady przyjmowania:

- usługi są bezpłatne,
- korzystanie z nich jest dobrowolne, nie wymaga skierowania od lekarza,
- wizytę można umówić telefonicznie.

O szczegóły zapytaj w: Powiatowej Poradni Psychologiczno– Pedagogicznej w Czechowicach–Dziedzicach

Główna siedziba:

43-502 Czechowice-Dziedzice, ul. Kasprowicza 48, tel.: **32 215 22 20**

e-mail: poradnia.pp@wp.pl, <http://www.poradnia-czechowice.pl/>

Sala integracji sensorycznej:

43-502 Czechowice – Dziedzice, ul. Traugutta 11,

Filia w Bielsku–Białej:

43-300 Bielsko–Biała, ul. Piastowska 44 , tel.: **33 811 82 47**

e-mail: [pppp.bielsko@gmail.com](mailto:p PPPP.bielsko@gmail.com)

VII. PORADNICTWO ZAWODOWE I AKTYWIZACJA ZAWODOWA

Osoby niepełnosprawne z powodu choroby psychicznej, wyłączone z pracy zawodowej i innych form konstruktywnej aktywności życiowej, mające trudności w codziennym funkcjonowaniu, w poprawnych relacjach społecznych i na rynku pracy, mogą korzystać z różnych form rehabilitacji społecznej i zawodowej oferowanych m.in. przez **Warsztaty Terapii Zajęciowej „Dworek”**. Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ) stanowią końcowe ogniwo zintegrowanego kompleksowego programu rehabilitacji psychiatrycznej, jaki proponuje osobom przewlekle chorym psychicznie Bielskie Centrum Psychiatrii - Olszówka w Bielsku-Białej.

Wymiernym efektem procesu rehabilitacji w WTZ jest podjęcie zatrudnienia w Zakładach Aktywizacji Zawodowej, na rynku pracy chronionej albo na przystosowanym stanowisku pracy rynku otwartego, co udaje się części uczestników.

Warsztaty Terapii Zajęciowej są placówką pobytu dziennego. **Czas trwania zajęć wynosi nie więcej niż 7 godzin dziennie**. Obecnie na Warsztatach jest miejsce dla 45 osób, które z powodu zaburzeń psychicznych mają orzeczone znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności i wskazania do uczestnictwa w terapii zajęciowej. Praca terapeutyczna w Warsztatach odbywa się w małych 5-osobowych grupach prowadzonych przez instruktorów terapii zajęciowej w:

- pracowni fotograficzno-komputerowej,
- pracowni biurowo-dekoratorskiej,
- pracowni gospodarstwa domowego,
- pracowni ogrodniczo-technicznej,
- pracowni rękodzieła artystycznego,
- pracowni rozwoju zawodowego,
- pracowni krawieckiej,
- pracowni ceramiki,
- pracowni manufaktury cukierniczej.

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2023

Zajęcia prowadzone w ramach pracowni są dostosowane do indywidualnych potrzeb, możliwości i umiejętności uczestników.

Zostały też utworzone indywidualne stanowiska pracy związane ze sprzedażą artykułów spożywczych i obsługą klientów w klubokawiarni, funkcjonowaniem centrali telefonicznej i biblioteki, gdzie uczestnicy nabywają realne, konkretne umiejętności i doświadczenia zawodowe, które mogą im w przyszłości ułatwić powrót do pracy zawodowej.

Dodatkowo warsztaty umożliwiają udział w spotkaniach grupowych o charakterze psychoterapeutycznym, zajęciach z zakresu psychoedukacji, treningach umiejętności społecznych i zawodowych, pomoc pracownika socjalnego w rozwiązywaniu wielu problemów, uczestnictwo w imprezach okolicznościowych i integracyjnych, wycieczkach oraz w życiu kulturalnym miasta.

O szczegóły zapytaj w: Warsztatach Terapii Zajęciowej” Dworek”, przy Bielskim Centrum Psychiatrii-Olszówka w Bielsku-Białej.

ul. Olszówka 102, tel.: 33 814 92 67 wew. 144

e-mail: wtz.dworek@wp.pl, <https://wtzdworek.pl/tl/>

Poza Warsztatami działającymi przy Bielskim Centrum Psychiatrii–Olszówka w Bielsku–Białej na osoby wymagające terapii i wsparcia czekają również miejsca w:

- **Warsztatach Terapii Zajęciowej „Port”** prowadzonych przez Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie” PORT”, Bielsko-Biała, ul. Michałowicza 12, tel. 33/496-06-30;
- **Warsztatach Terapii Zajęciowej „Jesteś potrzebny”** prowadzonych przez Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne „Teatr Grodzki”, Bielsko-Biała, ul. Sempołowskiej 13, tel. 33/497-58-78;
- **Warsztatach Terapii Zajęciowej „Felicitas”** prowadzonych przez Stowarzyszenie Felicitas Kreacja Rzeczywistości
  - Czechowice-Dziedzice, ul. Nad Białką 1e, tel. 570 027 497, biuro@felicitas.pl
  - Kozy, ul. Bielska 17, tel. 519 485 607, biuro@felicitas.pl

Powiatowy Urząd Pracy

Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu ma prawo korzystać na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r., o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z:

1) finansowych form wsparcia, między innymi:

- szkolenia – organizowanego z inicjatywy Urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, o ile zostanie uprawdopodobnione, że szkolenie zapewni uzyskanie pracy,
- stażu,
- zatrudnienia subsydiowanego (prace interwencyjne, roboty publiczne – z wyłączeniem poszukujących pracy),
- badań lekarskich lub psychologicznych w celu określenia zdolności do wykonywania pracy, uczestnictwa w szkoleniu,
- jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- zatrudnienia w ramach nowoutworzonego (wyposażonego) lub doposażonego stanowiska pracy.

2) niefinansowych form wsparcia, między innymi:

Przewodnik o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim - 2023

- pośrednictwa pracy – polegającego na udzielaniu pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia,
- poradnictwa zawodowego – polegającego na udzielaniu porad ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy, w tym badaniu kompetencji, uzdolnień i zainteresowań zawodowych oraz udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu.

O szczegóły zapytaj w: Powiatowym Urzędzie Pracy w Bielsku-Białej, który swoim działaniem obejmuje obszar miast oraz gmin: Bielsko-Biała, Buczkowice, Jasienica, Jaworze, Kozy, Szczyrk, Wilkowice, Porąbka, Wilamowice.

Czynny od poniedziałku do piątku w godzinach **7:30 do 15:30**,
43-300 Bielsko-Biała, ul. Partyzantów 55

Telefony:

33 496 51 50 – centrala PUP

33 496 51 51 – fax

33 496 51 71 – stanowisko ds. obsługi osób niepełnosprawnych – pośrednik pracy

33 496 51 56 – stanowisko ds. obsługi osób niepełnosprawnych – doradca zawodowy

33 496 51 72 – stanowisko ds. szkoleń

33 496 51 61 – Dział Rozliczeń Aktywnych Form – obsługa zadań z PFRON

e-mail: sekretariat@pup-bielsko.pl, <https://bielsko-biala.praca.gov.pl/>

oraz w **Filii Powiatowego Urzędu Pracy w Czechowicach-Dziedzicach**, która swoim działaniem obejmuje obszar miasta Czechowice-Dziedzice oraz gminę Bestwina.

43-502 Czechowice-Dziedzice, ul. Kopia 1, tel.: **32 215 33 12**

e-mail: filia@pup-bielsko.pl

Ważne !!!

**Całodobowa bezpłatna infolinia dla dzieci i młodzieży, rodziców i pedagogów
„Pomagamy” działająca na zlecenie ministerstwa Edukacji i Nauki
800 800 605**